

ВИСНОВОК
про якість освітньої діяльності закладу освіти,
за результатами проведення самооцінювання
Чернівецького ліцею №18, Чернівецької міської ради

За напрямом 3: Педагогічна діяльність педагогічних працівників
закладу освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів	Педагогічні працівники ліцею планують свою педагогічну діяльність — розробляють календарно-тематичні плани, які розглядаються на засіданні методичного об'єднання, погоджуються заступником директора з навчально-виховної роботи та затверджуються директором закладу. При формуванні календарно-тематичних планів усі вчителі (100%) користуються державними стандартами початкової та базової освіти, навчальними програмами, освітньою програмою ліцею, методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України. В анкеті самоаналізу власної професійної діяльності більшість педагогів (72%), складають календарно тематичні плани на основі навчальної програми, вносячи свої правки, 45% розробляють календарно-тематичне планування на основі навчальної програми, 54% складають календарно-тематичне планування на основі навчальної програми та вносять зміни, 49% розробляють навчальну програму з предмета (курсу) на основі модельної навчальної програми, 26% удосконалюють зміст навчальної програми, самостійно розробленої на основі модельної. Усі педагоги ліцею аналізують стан виконання календарно-тематичного планування і вносять корективи, зокрема: ущільнюючи зміст та/або змінюючи послідовність вивчення окремих елементів (розділів, тем), зважаючи на потреби учнів (73 %); удосконалюють зміст навчальних програм відповідно до підготовки учнів класу (64%); доповнюючи тематику практичних /творчих робіт (34%). Під час планування своєї діяльності та складання календарно-тематичного планування вчителі переважно використовують рекомендації Міністерства освіти і науки України, що підтвердили під час опитування 95% респондентів; зразки, що пропонуються фаховими виданнями — 75%; співпрацю з колегами — 67%; власний досвід — 66%; розробки з інтернет сайтів і блогів, що стосуються викладання конкретного предмета — 55%; досвід, запозичений у колег — 44%. Отже, учителі планують свою професійну діяльність. Більшість вчителів аналізують результативність календарно-тематичного планування та враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи. За спостереженнями за навчальними заняттями, педагоги ліцею організовують навчальну діяльність з урахуванням ключових компетентностей. Під час навчальних занять педагоги значну увагу приділяли формуванню компетентності володіння державною мовою (100% відвіданих занять), меншою мірою — навчанню впродовж життя (40%), математичній компетентності (40%), громадянським і соціальним компетентностям (38%), культурній компетентності (35%), здатності спілкуватися рідною мовою (у разі відмінності від державної) та

іноземними мовами (24%), компетентності у галузі природничих наук, техніки і технології (29%), інформаційно-комунікаційній компетентності (27%), екологічній компетентності (22%). Найменше уваги приділено інноваційності (9%), підприємливості та фінансовій грамотності (5%).

Педагоги використовують різні освітні технології чи їхні елементи, спрямовані на оволодіння учнями компетентностями. Водночас привертає увагу, що елементи особистісно-орієнтованого навчання використовують (61% педагогів), педагогіки співробітництва (82%) та розвивального навчання (46%). Під час організації навчальної діяльності педагоги меншою мірою використовують інформаційно-комунікаційні технології (42%), гуманну педагогіку (40%), розвиток критичного мислення (38%), інтерактивне і парно-групове навчання (29%), проблемне навчання (14%), інтегроване навчання та проєктні технології (9%), ігрові технології (5%), рівневу диференціацію (4%).

Під час організації навчальної діяльності переважна більшість вчителів ліцею надають перевагу фронтальній формі навчальної діяльності (спільна діяльність класу для реалізації навчальних занять) і значно менше — груповій, індивідуальній роботі чи роботі в парах.

За спостереженнями за навчальними заняттями, педагоги ліцею приділяють достатню увагу таким наскрізним умінням, як читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку в усній і письмовій формі. Однак менше уваги зосереджують на формуванні в дітей вміння критично і системно мислити; співпрацювати з іншими, підтримувати учасників групи, допомагати і заохочувати їх до досягнення спільної мети; логічно обґрунтовувати свою позицію; виявляти ініціативу, прагнення до лідерства, вміння брати на себе відповідальність. Проте такі наскрізні уміння, як діяти творчо (креативне мислення, продукування ідей), конструктивно керувати емоціями, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, ухвалювати рішення, досягати поставлених цілей, розв'язувати проблеми, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, презентувати та аргументувати рішення, оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні та неприйнятні ризики. Вчителі ліцею, плануючи свою педагогічну діяльність на рік, зокрема й у календарно-тематичному плануванні, не зазначають компетентності та наскрізні вміння, які формуватимуть чи розвиватимуть під час навчальних занять.

У своїй педагогічній діяльності менше половини вчителів здійснює формування компетентностей у межах однієї освітньої галузі (40%), ще менше — в межах предмета (33%). Незначна частка педагогів застосовує форми і методи роботи, спрямовані на розвиток і формування компетентностей, що виходять за межі однієї освітньої галузі (26%).

Отже, під час організації навчальної діяльності педагогічні працівники застосовують обмежений набір освітніх технологій і недостатньо уваги приділяють формуванню в учнів ключових компетентностей та оволодінню вмінь, спільних для всіх компетентностей.

Педагогічні працівники беруть участь у розробленні індивідуальних освітніх траєкторій для учнів з особливими освітніми потребами (індивідуальні програми розвитку, індивідуальні навчальні плани), учнів-екстернів (індивідуальні навчальні плани). Окремі педагогічні працівники розробляють диференційовані тестові завдання, працюють з обдарованими дітьми у межах підготовки до олімпіад. У ліцеї видаються накази, спрямовані на організацію роботи з обдарованими дітьми. Крім

того, за результатами моніторингів навчальних досягнень учнів ухвалюються рішення (видаються накази) щодо роботи з дітьми, що потребують додаткової педагогічної підтримки.

Під час самоаналізу вчителі зазначають, що пропонують завдання різних рівнів складності для окремих учнів під час навчальних занять (87%), враховують темп та індивідуальні особливості розвитку учнів під час навчальних занять (82%), проводять консультації та/або заняття для підготовки учнів до участі в олімпіадах, турнірах, конкурсі-захисті робіт МАН (64%), консультації з учнями для усунення прогалин у знаннях з предмета (49%), індивідуальні заняття за запитами учнів (43%), індивідуальні заняття відповідно до навчального плану (21%).

Отже, педагогічні працівники реалізують індивідуальні освітні траєкторії учнів — складають відповідні навчальні програми, застосовують різні форми роботи з дітьми, що навчаються за своїми освітніми траєкторіями.

За результатами анкетування, 51% педагогічних працівників поширюють власний педагогічний досвід у матеріалах та виступах конференцій і на освітніх платформах, 29% — у професійних спільнотах соціальних мереж, 20% — через публікації на сайті закладу освіти. Водночас 18% вчителів не мають оприлюднених розробок.

За спостереженнями, під час організації навчальної діяльності педагоги впливали на формування громадянської позиції, дисциплінованості, організованості, уміння слідувати правилам, виховання в учнів патріотизму, поваги до державної мови, культури, законів (74% навчальних занять), загальнолюдських цінностей (64% навчальних занять), розвивали в учнів навички співпраці, комунікації, вміння діяти спільно (65% навчальних занять).

Меншою мірою педагоги забезпечували гігієну навчання (вправи для збереження зору, постави, проведення фізкультхвилинок тощо) (загалом 45% уроків — переважно початкова школа (76%)). Менше третини педагогів (31%, переважно вчителі початкової школи) пропонували завдання, що сприяють формуванню суспільних цінностей (справедливості, відповідальності, поваги до праці, екологічної свідомості тощо).

Отже, у процесі навчання, виховання та розвитку учнів педагогічні працівники ліцею загалом сприяють формуванню суспільних цінностей в учнів, проте потребує окремої уваги забезпечення педагогами гігієни навчання та формування таких суспільних цінностей як справедливість, відповідальність, повага до праці, екологічна свідомість.

71% педагогічних працівників застосовують у своїй професійній діяльності інформаційно-комунікаційні технології (електронні освітні ресурси, медіаресурси для навчання, можливості Інтернету, мультимедійне обладнання та презентації).

Згідно із опитування, педагоги використовують переважно друковані засоби навчання (92%), тестові завдання (79%), електронні презентації (74%), відеоматеріали (69%), онлайн-сервіси (61%), інструменти, моделі, натуральні об'єкти, прилади і пристосування (59%), завдання для самостійного опрацювання учнями (56%), електронні навчальні комплекси (51%), офіційні сайти установ, організацій (44%).

Спостереження за навчальними заняттями дають підстави стверджувати, що педагогічні працівники застосовують інформаційно комунікаційні технології здебільшого для візуальної підтримки навчального заняття. Під час навчальних занять доцільно застосовувалися друковані засоби навчання усіма педагогами,

	електронні освітні ресурси — 83%; ресурси мережі Інтернет для пошуку навчальної інформації, виконання онлайн-завдань, презентації, інтерактивні вправи, відео, тестові завдання, мультимедійне та/або демонстраційне обладнання — 72% педагогів. У ліцеї значно меншою мірою спостерігається доцільність застосування медіаресурсів для навчальних цілей — 10%; екранних та/або звукових засобів навчання (відео- та аудіозаписів) і об'ємних засобів навчання (натуральних зразків, моделей, макетів і муляжів тощо) — по 23%. Отже, учителі планують свою професійну діяльність, проте лише незначна частина педагогів аналізує її з метою подальшого коригування; використовує освітні технології, проте не охоплюють усі ключові компетентності та уміння, визначені державними стандартами. Педагоги беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (за потреби) або використовують їхні окремі елементи. Педагоги використовують зміст предмета (курсу) для формування лише окремих суспільних цінностей. Вчителі не повною мірою використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі. У ліцеї недостатньо уваги приділяють поширенню власного досвіду.
3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	Усі педагогічні працівники закладу освіти здійснюють професійний розвиток, вибудовуючи власну траєкторію професійного зростання. У закладі освіти створено умови для підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Педагоги забезпечують власний професійний розвиток шляхом обирання різних видів, форм та напрямів підвищення рівня майстерності. Проходять навчальні курси при інституті післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, на платформах «На урок», «Всеосвіта», «Prometheus», «EdEra», беруть участь у конференціях, семінарах, проєктах. На педагогічній раді здійснювалося визнання результатів підвищення кваліфікації — педагоги подавали заяви на визнання сертифікатів від неліцензованих суб'єктів підвищення кваліфікації, педагогічна рада розглядала питання визнання сертифікатів двічі на рік. Згідно з опитуванням, педагогічні працівники ліцею зазвичай обирали таку тематику підвищення кваліфікації: законодавчого забезпечення освітнього процесу (26%), методичні аспекти викладання предметів та курсів (53%), щодо роботи з учнями з особливими освітніми потребами (62%), форми організації освітнього процесу (40%), профілактика та прояви девіантної поведінки (16%), психологічні особливості роботи зі здобувачами освіти (40%), безпечне освітнє середовище (33%), формування у здобувачів освіти громадянської позиції (29%), використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (49%), практичний курс з української мови (7%), надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу (29%). Для підвищення своєї професійної майстерності педагоги найчастіше відвідували такі освітні заходи, як онлайн-курси (87%), тренінги, майстер-класи (75%), методичні семінари (73%), вебінари (71%), конференції (64%), меншою мірою — навчальні поїздки (12%) і форуми та фестивалі (11%). Отже, більшість педагогічних працівників закладу освіти забезпечують власний професійний розвиток, обираючи кількість, види, форми та напрями підвищення рівня своєї професійної майстерності з урахуванням освітніх інновацій та потреб учнів.

	Учителі зацікавлені у власному професійному розвитку, підвищенні кваліфікації, а керівництво сприяє безперервному процесу удосконалення професійної майстерності.
3.3. Налагодження співпраці з учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти	Педагогічні працівники закладу освіти діють на засадах педагогіки партнерства. Під час опитування здобувачів освіти з'ясовано, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі. Педагоги їх підтримують, постійно дають можливість висловити власну думку, це підтвердили під час опитування 36,9% учнів, 49,3% – що тільки під час вивчення окремих предметів, незначна частина учнів (15%) вважає, що вчителі нав'язують свою думку, як єдино правильну або думка практично не враховується. У самоаналізі власної професійної діяльності всі педагоги зазначають, що здійснюють рефлексію за допомогою уточнюючих, практичних, оцінювальних запитань, творчих завдань, використовують картки самооцінювання та взаємооцінювання, застосовують різноманітні методичні прийоми. Крім того, використовують інтернет-платформи, меседжери, заповнюють свідоцтва досягнень, опрацьовують учнівські портфоліо, оформляють бланки особистих досягнень учнів. Спостереження за навчальними заняттями показали, що більшість педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти (повага до особистості, доброзичливе і позитивне ставлення, довіра у стосунках), застосовують особистісно орієнтований підхід в освітньому процесі, зокрема простежується повага вчителя до кожної дитини, її цілей, запитів та інтересів. Комунікація спрямована на розвиток та саморозвиток кожної дитини. Більшість педагогів вислуховують та сприймають думки учнів, їх погляди, у роботі з учнями не застосовують авторитарний підхід. Педагоги мотивують учнів шукати різні варіанти відповідей та застосовувати власний життєвий досвід. У навчальному закладі налагоджено конструктивну та ефективну комунікацію педагогів і батьків, що підтверджено результатами анкетування: батьки вказали, що вчителі забезпечують зворотний зв'язок із ними або, як правило, забезпечують. Це відбувається у формі бесід, телефонних дзвінків, консультацій, особистих прийомів керівництва, на батьківських зборах, у групах в месенджерах, під час онлайн-конференцій. Заклад відкритий для спілкування, аналізується результативність усіх проведених заходів, у разі потреби вносяться корективи задля налагодження партнерства. Значна частина батьків (89,5%), під час анкетування зазначили, що усю необхідну інформацію отримують від класного керівника на батьківських зборах (77,7%), зі спільноти в соціальних мережах (всього 33,7%). Усі педагоги спілкуються з батьками індивідуально. Педагогічні працівники закладу освіти діють за засадах партнерства, взаємодопомоги: надають методичну підтримку колегам, обмінюються досвідом, консультують. 65% педагогів вважають, що психологічний клімат закладу сприяє їхній співпраці, 31,7 % в цілому так, але співпраця переважно є ситуативною, проте 2% опитаних стверджує, що не сприяє. На підставі наведених вище фактів можна зробити висновок, що педагоги ліцею діють на засадах педагогіки партнерства. Водночас додаткової уваги потребує формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти на засадах особистісно орієнтованого підходу.
3.4. Організація педагогічної	У ліцеї розроблено Положення про академічну доброчесність, в якому прописано заходи з попередження, виявлення та встановлення

діяльності та навчання учнів на засадах академічної доброчесності	фактів порушення етики та академічної доброчесності, види відповідальності за порушення академічної доброчесності для здобувачів освіти та педагогічних працівників. Згідно з опитуванням педагогічних працівників, переважна більшість з них (73%) оцінюють результати навчання учнів об'єктивно і неупереджено, посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей (85%), добирають індивідуальні та пропонують різні варіанти завдань для учнів з метою запобігання списуванню (60%), проводять бесіди відповідної тематики з учнями та їхніми батьками (55%). Менше половини педагогів (44%) підвищують кваліфікацію з відповідної тематики і 4% учителів вказують колегам на плагіат в їхніх матеріалах. Спостерігаючи за навчальними заняттями лише 25% учителів ліцею зазначали посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, а 57% — не дотримувалися академічної доброчесності. Під час навчальних занять лише 24% вчителів пропонували учням завдання, що запобігали списуванню, 36% об'єктивно оцінювали результати навчання учнів, 49% акцентували увагу на цінності самостійного виконання завдань. Жоден з учителів не ігнорував проблему списування. Згідно з опитуванням педагогів, 69% з них проводять бесіди щодо дотримання академічної доброчесності, 76% — на уроках пропонують завдання, що запобігають списуванню, 58% вчителів знайомлять учнів з основами авторського права. При опитуванні 62% учнів зазначають, що з ними проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності, 12% зазначили, що такі заходи проводились тільки на початку навчального року, 10% стверджують, що подібні заходи не проводились, 16% учнів взагалі не розуміють, про що йдеться. Отже, педагогічним працівникам ліцею необхідно більше уваги приділяти дотримувannya академічної доброчесності та здійснювати роз'яснювальна робота щодо значення академічної доброчесності.
---	---

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
3.1.	Достатній
3.2.	Достатній
3.3.	Достатній
3.4.	Достатній
За напрямом 3: Достатній	

Шляхи удосконалення освітньої діяльності закладу освіти

3.1. 3.2. 3.3. 3.4.	- Забезпечення проведення для педагогічного колективу заходів щодо використання технологій індивідуалізації процесу навчання. - Застосування освітніх технологій, спрямованих на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями. - Створення або використання власних освітніх ресурсів. - Вчителям розробляти індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти з урахуванням думки батьків та урахуванням рекомендацій практичного психолога (зокрема для обдарованих дітей). - Вчителям використовувати онлайн-сервіси, мобільні додатки, які дозволяють створювати інтерактивні вправи, тести для використання на навчальних заняттях.
------------------------------	---

	- Сприяти проходженню вчителями добровільної сертифікації з метою професійного зростання, виявлення кращих вчителів – професіоналів та агентів змін у освіті, які готові поширювати свій досвід. - Провести засідання педагогічної ради з питань дотримання педагогічними працівниками принципів академічної доброчесності; - Залучати учнівське самоврядування до розробки правил академічної доброчесності для здобувачів освіти під час освітнього процесу.
--	--